

KOMMISJONEN FOR
GJENOPPTAKELSE AV STRAFFESAKER

ÅRSRAPPORT 2019

Innhold

Leders beretning.....	3
Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	4
Organisasjonen	6
Kommisjonens medlemmer pr. 31.12.2019.....	6
Presentasjon av kommisjonens sekretariat pr 31.12.2019.....	8
Gangen i en gjenåpningssak - uten utredning.....	10
Gangen i en gjenåpningssak - med utredning.....	11
Årets aktiviteter og resultater	12
Aktuelle avgjørelser fra kommisjonen i 2019.....	16
Kommisjonens virksomhet for øvrig.....	22
Styring og kontroll i virksomheten	25
Vurdering av framtidutsikter.....	26
Årsregnskap.....	27
Regnskapsprinsipper	28
Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2019	29
Noter til bevilgningsrapporteringen.....	30
Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2019	32
Noter til artskontorrapporteringen.....	33

Leders beretning

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (Gjenopptakelseskommisjonen) ble opprettet i januar 2004. Målet var å skape økt tillit til behandlingen av domfelte begjæringer om gjenåpning av straffesaker ved å løfte avgjørelsene ut fra domstolene, som hadde avgjort sakene. Bakgrunnen var flere omdiskuterte saker i nittenåtti- og nittennittiårene. Kommisjonen skulle veilede domfelte, utrede og avgjøre sakene. Gjennom reformen fikk også påtalemyndigheten en mer tilbaketrukket rolle.

I kommisjonens første år kom det inn 232 begjæringer om gjenåpning. Senere har Gjenopptakelseskommisjonen mottatt mellom 150 og 170 begjæringer hvert år. Fra oppstarten i 2004 til årsskiftet i 2019 har Gjenopptakelseskommisjonen realitetsbehandlet 2063 saker.

Gjenopptakelseskommisjonen er en viktig del av strafferechtspleien og bidrar til å virkeliggjøre rettsstaten. Vårt mål er at saksbehandlingen skal være objektiv, grundig og effektiv. Saksbehandlingen skal sikre materielt riktige avgjørelser innen rimelig tid. En åpen og kritisk innstilling til sakene er viktig. Erfarne og engasjerte medarbeidere i kommisjonens sekretariat forbereder sakene for kommisjonen

Kommisjonen er et bredt sammensatt organ. I 2019 ble det oppnevnt to nye kommisjonsmedlemmer, statsautorisert revisor Elin Ramleth Østli som medlem og psykologspesialist Timothy John Brennen som varamedlem. I sekretariatet ansatte vi en ny medarbeider og engasjerte to jurister i til sammen seks måneder. Medlemmene av kommisjonen og medarbeiderne presenteres senere i årsrapporten.

For budsjettåret 2019 hadde kommisjonen kr 18 237 000 til disposisjon og forbrukte kr 17 866 890. Det meste av midlene går med til faste utgifter som IKT-utgifter, husleie og lønn til sekretariatets ansatte og godtgjøring til kommisjonens medlemmer.

I 2019 mottok kommisjonen 153 begjæringer om gjenåpning, mot 164 i 2018. Kommisjonen avsluttet til sammen 131 saker, mot 133 i 2018. Kommisjonen har dermed ikke nådd målet den har satt seg om at antall avgjørelser ikke skal være lavere enn antall mottatte begjæringer.

Kommisjonen har hatt 11 møtedager og et telefonmøte gjennom 2019. Kommisjonen har gjenåpnet 11 saker (9 %), mens 11 begjæringer ikke er tatt til følge. Kortversjoner av de gjenåpnede sakene er inntatt i årsrapporten. Kommisjonen eller leder/nestleder har forkastet 96 begjæringer. Snittet for gjenåpnede saker for alle årene kommisjonen har eksistert er det samme som før, ca. 15%.

Siden 2004 har over 50 % av sakene som gjenåpnes vært begrunnet med at det etter rettskraftig dom har vist seg at den domfelte var utilregnelig på handlingstiden slik at han eller hun ikke skulle vært dømt til straff. I mange saker har det kommet frem at domfelte var lettere psykisk utviklingshemmet, slik at det skulle vært vurdert å idømme en mildere straffereaksjon. Av de 11 gjenåpnede saker er 5 gjenåpnet av disse grunnene.

Vi har i større grad enn tidligere år, merket at oppmerksomheten rundt kommisjonen har økt. Dette skyldes nok hovedsakelig en rekke artikler, bøker, TV-serier og podcaster med «True crime»-innhold. Vi ønsker så langt vi kan å imøtekomme anmodninger om intervjuer og gi informasjon om kommisjonens arbeid til journalister og programskapere. Vi er likevel først og fremst opptatt av å arbeide grundig med våre avgjørelser. Kommisjonens behandling av mangfoldige eller kompliserte saker strekker seg ofte over flere møter, og vi kan ikke la oss styre av verken deadlines eller krav fra aktørene i saken.

På slutten av året ble det også mye oppmerksomhet rundt NAV-sakene, kanskje særlig med hensyn til at det kan være avsagt over 75 feilaktige dommer. Vi forberedte oss på å ta imot NAV-sakene i 2020, ved å planlegge ekstra kommisjonsmøtedager, ansette ekstra medarbeidere for en periode, og ta i bruk et møterom som kontorlandskap. Jeg har også, med få unntak, sagt ja til intervjuer, samtaler og foredrag som kan bidra til å opplyse om kommisjonens arbeid med NAV-sakene. Hvis det skulle vise seg at det blir flere enn det nevnte antall dommer, vil det kreve enda mer tid, penger og arbeid for kommisjonen i 2020 enn beregnet.

Blant hovedprioriteringene i budsjettforslaget for 2019 for Justis- og beredskapsdepartementet var «- en mer effektiv straffesaksjede». I 2019 har vårt arbeid med å effektivisere og digitalisere Gjenopptakelseskommisjonen fortsatt, med forberedelser til valg av leverandører for nytt saksbehandlings- og arkivsystem. Dette har tatt mye intern tid, men vi ser nå at et godt forarbeid vil føre oss et langt skritt videre i målet om vårt bidrag til en mer effektiv straffesaksjede i 2020.

Oslo, 13. februar 2020

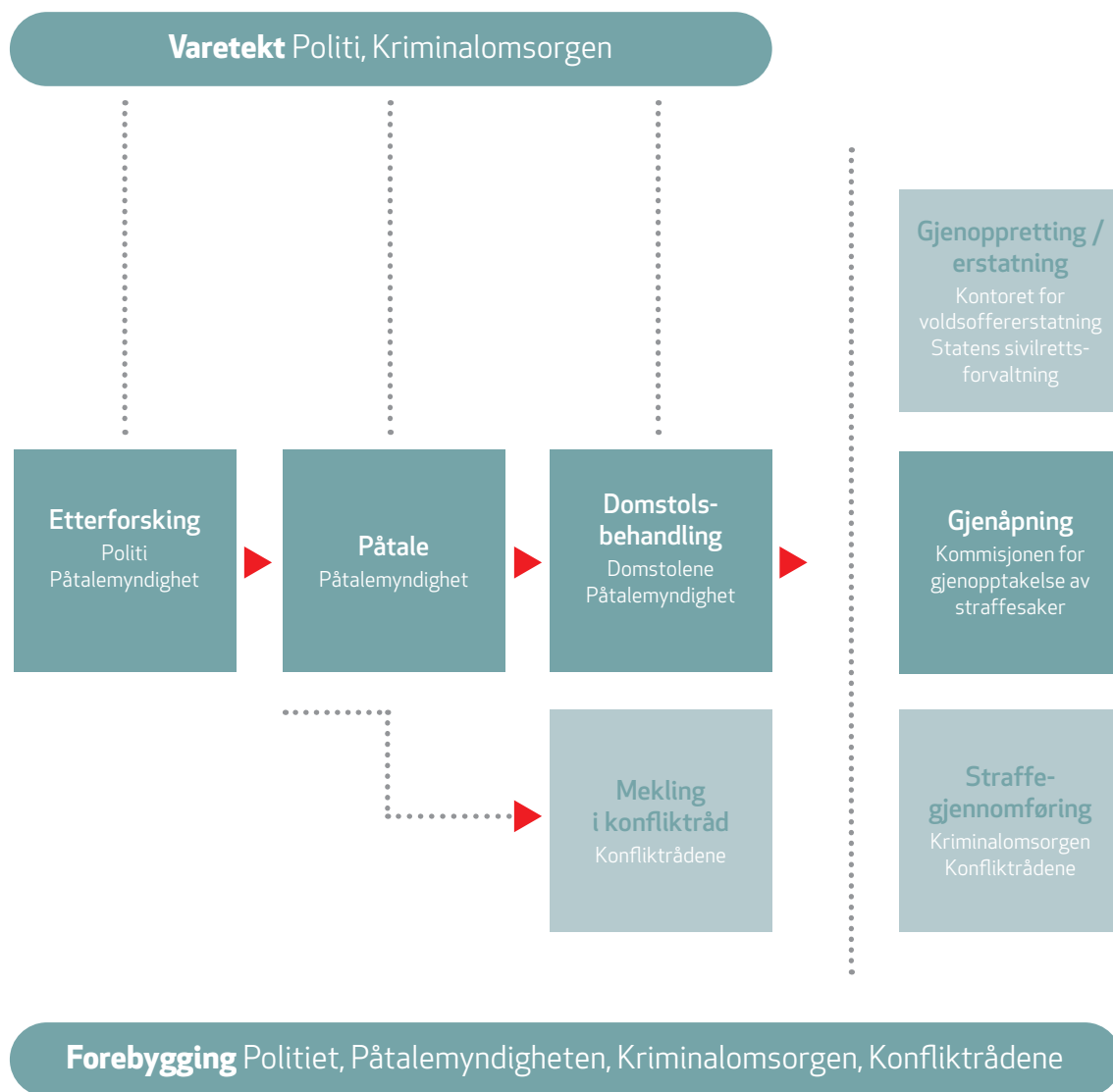
Siv Hallgren
leder

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Gjenopptakelseskommisjonens plass i straffesakskjeden

Figuren nedenfor er ment som en forenklet illustrasjon av Gjenopptakelseskommisjonens plassering i straffesakskjeden. Prosjektet Elektronisk samhandling mellom aktørene i straffesakskjeden (ESAS) skal bidra til en mer effektiv straffesakskjede og bedre kvalitet. Det er nå etablert en teknisk plattform, Justishub,

som muliggjør elektronisk kommunikasjon mellom politi, påtalemyndighet, domstolene og kriminalomsorgen. Flere sentrale virksomheter skal kobles opp mot Justishub. Kommisjonen arbeider også med dette for å oppnå en sikker og effektiv overføring av straffesaksdokumenter til og fra kommisjonen. Gjenopptakelseskommisjonens digitaliseringsprosjekt er nærmere beskrevet nedenfor under overskriften «Kommisjonens virksomhet for øvrig».

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Gjenopptakelseskommissjonen er et uavhengig forvaltningsorgan som skal behandle begjæringer om gjenåpning av straffesaker som er rettskraftig avgjort i domstolene.

Kommisjonen er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Departementet kan ikke instruere kommisjonen om hvordan den skal utøve sin myndighet i enkeltsaker.

Kommisjonen skal sikre at saken er godt opplyst før den gjør en objektiv vurdering av om lovens vilkår for gjenåpning er oppfylt. Kommisjonens virksomhet er regulert i straffeprosessloven kapittel 27.

Domfelte kan kreve gjenåpning av en rettskraftig dom i en straffesak for eksempel hvis:

- Det er nye bevis eller nye omstendigheter som synes egnet til å føre til frifinnelse, anvendelse av en mildere strafferegel eller vesentlig mildere straff.
- En internasjonal domstol eller FNs menneskerettskomité i sak mot Norge har kommet til at avgjørelsen eller saksbehandlingen er i strid med folkeretten, slik at det er grunn til å regne med at en ny behandling av straffesaken vil føre til et annet resultat.
- Noen som har hatt sentral befatning med saken (for eksempel dommer, aktor, forsvarer, sakkyndig eller rettstolk), har gjort seg skyldig i en straffbar handling som kan ha hatt innvirkning på dommen til skade for domfelte.
- En dommer eller et lagrettedmedlem som behandlet saken var inhabil, og det er grunn til å anta at det kan ha hatt betydning for avgjørelsen.
- Høyesterett har fraveket en lovtolking som den tidligere har lagt til grunn, og som dommen bygger på.
- Det foreligger særlige forhold som gjør det tvilsomt om dommen er riktig, og tungtveiende hensyn tilsier at spørsmålet om siktedes skyld blir prøvd på ny.

Kommisjonen har plikt til å veilede den som ber om å få sin sak behandlet på nytt. Med mindre domfelte er representert ved advokat vil han få tilbud om en veiledningssamtale. En slik samtale kan finne sted pr. telefon eller personlig fremmøte i kommisjonens lokaler. Dersom domfelte soner, kan samtalen finne sted i fengselet.

Når særlige grunner foreligger, kan den som begjærer gjenåpning få oppnevnt forsvarer på det offentliges bekostning.

Gjenopptakelseskommissjonen sørger for nødvendig utredning av sakens faktiske og rettslige sider, og kan innhente opplysninger på den måten den anser hensiktsmessig. Dette arbeidet kan være ressurskrevende, samtidig som det var en sentral begrunnelse for opprettelse av kommisjonen. Siden oppstarten i 2004 har kommisjonen hatt flere saker til behandling som har krevd utredning av større omfang.

Dersom begjæringen ikke forkastes, men utredes videre, skal domfelte og påtalemyndigheten gjøres kjent med kommisjonens utredning og gis anledning til å komme med eventuelle merknader. Fornærmede eller etterlatte skal underrettes om begjæringen. Fornærmede og etterlatte har rett til dokumentinnsyn og til å uttale seg skriftlig om begjæringen, og de kan be om å få avgi forklaring til kommisjonen. Kommisjonen kan oppnevne bistandsadvokat for fornærmede etter straffeprosesslovens alminnelige regler så langt de passer.

Begjæringene avgjøres av kommisjonen.

Kommisjonens leder/nestleder kan forkaste begjæringer om gjenåpning av avgjørelser som etter sin art ikke kan gjenåpnes av kommisjonen, begjæringer som ikke inneholder noen gjenåpningsgrunn etter loven eller som åpenbart ikke kan føre frem.

Dersom kommisjonen beslutter at en begjæring skal tas til følge, skal saken henvises til ny behandling ved en domstol som er sideordnet den domstol som avsa den opprinnelige dom. Er avgjørelsen truffet av Høyesterett, behandles saken på nytt av Høyesterett.

Organisasjonen

Kommisjonen består av fem faste medlemmer og tre varamedlemmer. Lederen, nestlederen, ett annet medlem og to av varamedlemmene skal ha juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap. Lederen utnevnes av Kongen i statsråd for en periode på syv år, og medlemmene og varamedlemmene oppnevnes av Kongen i statsråd for en periode på tre år. Kommisjonens medlemmer og varamedlemmer kan gjenoppnevnes én gang for nye tre år.

Presentasjon av kommisjonens medlemmer pr. 31.12.2019

Siv Hallgren (2017 – 2024 åremål)

Leder av Gjenopptakelseskommisjonen

Arbeidserfaring fra Justisdepartementet, konsulent i Direktoratet for Arbeidstilsynet, politifullmektig/adjutant, påtaleleder og konstituert kriminalsjef i Asker og Bærum politidistrikt, hodejeger i ISCO Group AS og advokatfullmektig/advokat i advokatfirmaet Lea, Haavik & Helland og advokat og partner i Advokatfirmaet Elden DA. Var leder for bistandsadvokatutvalget i Advokatforeningen i seks år og medlem i Helsepersonellnemnda i tre år. Var medlem av Arbeidsgruppe for økt bruk av konfliktråd, Tilregnelighetsutvalget og Særdomstolsutvalget

Sven Ole Fagernæs (2015 - 2021, nestleder)

Advokat

Fagernæs har vært ved Regjeringsadvokatembetet fra 1976. Han ble utnevnt til regjeringsadvokat i 1994 og var det til han gikk av med pensjon i april 2015. Fagernæs har tidligere jobbet i Lovavdelingen i Justisdepartementet, vært dommerfullmektig ved Indre Sogn sorenskriverembete og ekstraordinær lagdommer i Hålogaland lagmannsrett. I perioden 1998 – 2001 hadde Fagernæs permisjon fra Regjeringsadvokatembetet for å være konstituert departementsråd i Justisdepartementet. I 2005 var han konstituert sysselmann på Svalbard.

Elin Ramleth Østli (2019 – 2022, medlem)

Statsautorisert revisor

Østli har høyere revisoreksamen fra 1986. Hun var ansatt i Arthur Andersen & Co fra 1986 til 1991 og i Sparebanken Hedmark fra 1991 til 1994. Fra 1994 har hun vært privatpraktiserende revisor og oppdragsansvarlig partner i Revisorsenteret Trysil DA. I perioden 2004 – 2007 og fra 2010 har hun hatt verv i kvalitetskontrollen i Den norske Revisorforening. I 2012 – 2016 var hun medlem i Klagenemnd for revisor- og regnskapsførersaker.

Dag Jodaa (2017 - 2020, medlem)

Tingrettsdommer i Rana tingrett

Jodaa har juridisk embetseksamen fra 1996. Han var dommerfullmektig i 1996-1999, rådgiver i Justisdepartementet i 1999-2000 og privatpraktiserende advokat og partner i Advokathuset Helgeland DA fra 2000-2015 hvoretter han har vært dommer i Rana tingrett.

Tor Ketil Larsen (2015 - 2021, medlem)

Seksjonsoverlege ved Stavanger Universitetssykehus og professor II ved Universitetet i Bergen

Larsen har hatt 4 stipendiatperioder ved Universitetet i Oslo à 3 år tilknyttet Institutt for Basalmedisinske fag og ble dr. med. i 1989. Han har vært leder av tidlig intervensjonsdelen av det såkalte TIPS-prosjektet. Han har vært faglig leder av regionalt senter for klinisk psykoseforskning ved Stavanger Universitetssykehus og forskningsjef ved avdelingen. Larsen har skrevet ca. 130 artikler / bokkapitler om tema psykoser, tidlig oppdagelse, rusmisbruk, tvangslidelse, ADHD, epilepsi og langtidsforløp ved psykoser. Han har lang erfaring som rettspsykiatrisk sakkyndig.

Arne Gunnar Aas (2015 - 2021, varamedlem)

Advokat/partner i advokatfirmaet Hjort DA

Aas har juridisk embetseksamen fra 1977. Han har tidligere vært konsulent i Sjøfartsdirektoratet, dommerfullmektig ved Holt sorenskriverembete og politijurist i Asker og Bærum politidistrikt. Aas har tidligere vært engasjert som rådgiver av Justisdepartementet med arbeidsfelt menneskerettigheter i Moldova. Han har vært advokat i advokatfirmaet Hjort siden 1981. Aas er fast forsvarer ved Oslo tingrett, Borgarting lagmannsrett og Høyesterett. Han er også medlem av Advokatforeningens fagutvalg for strafferett og straffeprosess og av Advokatforeningens menneskerettighetsutvalg.

Timothy John Brennen (2019 – 2022, varamedlem)

Professor i psykologi ved Universitetet i Oslo

Brennen forsker på menneskers mentale prosesser, om temaer som personidentifisering, falske minner, og effekten av traumer på hvordan man husker og tenker. Han har hatt flere oppdrag som rettsoppnevnt sakkyndig vitne om hukommelse og relaterte temaer. Han har tidligere jobbet ved universitetene i Tromsø, Savoie og Grenoble, har vært forskningsleder ved Psykologisk institutt, og forskningsdekan ved det samfunnsvitenskapelige fakultet, UiO.

Hanne Helle Arnesen (2016 - 2022, varamedlem)

Lagdommer i Agder lagmannsrett

Arnesen har juridisk embetseksamen fra 1986. Hun har tidligere vært konsulent/utredningskonsulent i Justisdepartementet, dommerfullmektig ved Larvik sorenskriverembete og privatpraktiserende advokat i 12 år. Hun har vært lagdommer siden 2004.

Presentasjon av kommisjonens sekretariat pr 31.12.2019

Gjenopptakelseskommisjonen har sitt sekretariat i Oslo. Kommisjonens leder er ansatt på heltid som leder for sekretariatet. Sekretariatet hadde ellers ved årsskiftet tolv tilsatte. Av disse var åtte juridiske og to politifaglige utredere, samt en kontorsjef og en seniorsekretær.

Elisabeth Kjærheim

Administrativ nestleder og seniorrådgiver fra 2004
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 1987.
Arbeidserfaring fra Sivilombudsmannen som seniorrådgiver og nestleder, og fra Drammen byrett som dommerfullmektig og konstituert byrettsdommer.

Lisbeth Wille-Sveum

Seniorrådgiver fra 2004
Politiskolen 1979. Arbeidserfaring fra Oslo politidistrikt og Kriminalpolitisen, høgskolelærer ved Politihøgskolen, og prosjektleder/forsker ved Rettsmedisinsk institutt (Folkehelseinstituttet).

Knut Jan Nielsen

Seniorrådgiver fra 2004
Politiskolen 1979. Arbeidserfaring som polititjenestemann ved Oslo politidistrikt, Kriminalpolitisen, Justisdepartementet. Politiat tache ved Den norske ambassaden i Madrid og rådgiver i Innsynsutvalget.

Magne Svor

Seniorrådgiver fra 2004
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 1985.
Arbeidserfaring fra Politiavdelingen i Justisdepartementet og som politijurist ved Oslo politikammer, samt som dommerfullmektig og konstituert dommer i Drammen byrett.

Hildegunn Sandhalla

Kontorsjef fra 2004
Arbeidserfaring fra Heidenreich AS, Justisdepartementet – Innsynsutvalget og Grohe AS.

Louise Olsrud

Seniorrådgiver fra 2005
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 1987.
Arbeidserfaring fra fylkesmannen, som dommerfullmektig, politifullmektig og advokatfullmektig, og med lovarbeid i Justisdepartementet og for Bygningslovutvalget.

Sonny Folkenborg

Seniorrådgiver fra 2008
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 2000.
Arbeidserfaring som advokat i Advokatfirmaet Staff og som dommerfullmektig i Sandefjord tingrett.

Helene Cecilie Røer

Seniorrådgiver fra 2008
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 1988.

Arbeidserfaring fra Direktoratet for Arbeidstilsynet, som lovrådgiver i Finansdepartementet, dommerfullmektig ved Trondenes sorenskriverembete og som seniorrådgiver i Skattedirektoratet.

Hilde Hermansen

Seniorsekretær fra 2009
Sekretærutdanning fra Treider og Merkantil Institutt.
Arbeidserfaring som sekretær fra Advokatfirmaet Schjødt AS og Advokatfirmaet Torkildsen, Tennøe & Co AS.

Lars Engdahl

Seniorrådgiver fra 2013
Master i rettsvitenskap fra Universitetet i Oslo 2007. Arbeidserfaring som advokat i Advokatfirma Drevland & Grape DA.

Ksenija Nilsen

Seniorrådgiver fra 2019
Master i rettsvitenskap fra Universitetet i Bergen 2009.
Arbeidserfaring som advokat fra advokatfirmaet Matrix, Justisdepartementet og som seniorrådgiver i Statens sivilrettsforvaltning.

Tonje Brunvand Hauge

Seniorrådgiver, engasjement fra 2019
Master i rettsvitenskap fra Universitetet i Bergen 2012.
Arbeidserfaring som seniorrådgiver i Statens sivilrettsforvaltning.

Presentasjon av utvalgte hovedtall

I Prop. 1 S (2018-2019) for budsjettåret 2019 ble det fremmet et budsjettforslag på kr 17 179 000. Kommisjonen fikk etter Stortingets budsjettvedtak 11. desember 2018 tildelt kr 17 179 000 i midler.

Noen av de tilsatte i kommisjonens sekretariat har midlertidig redusert arbeidstid, slik at antall årsverk er lavere enn antall tilsatte. Til sammen utgjorde antall årsverk i sekretariatet 10,29 i 2019.

Kommisjonens driftsutgifter i 2019 var på kr 17 866 890. Lønnsutgifter til tilsatte og godtgjørelse til medlemmer utgjorde kr 12 842 980 inkludert pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift. I tillegg til bevilgningen over kap. 468 belastes også enkelte driftsutgifter over kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter.

**Kripos undersøker
mulig Orderud-våpen**

**STATS-
ADVOKATEN
ER UENIG**

**FÅR GJENOPPTATT
FEM STRAFFESAKER**

NÅ ER SAKEN GJENOPPTATT

**NEKTES
NY SAK OM
UTSLÅTTE
TENNER**

**7 av de 48 feildømte
personene er fra
Nord-Norge**

*Sarpsborg-kvinne dømt for å ha sendt
ubehagelige meldinger til rettspsykolog*

**Frifinnes etter å ha sonet 3 år
i fengsel Forsvareren varsler**

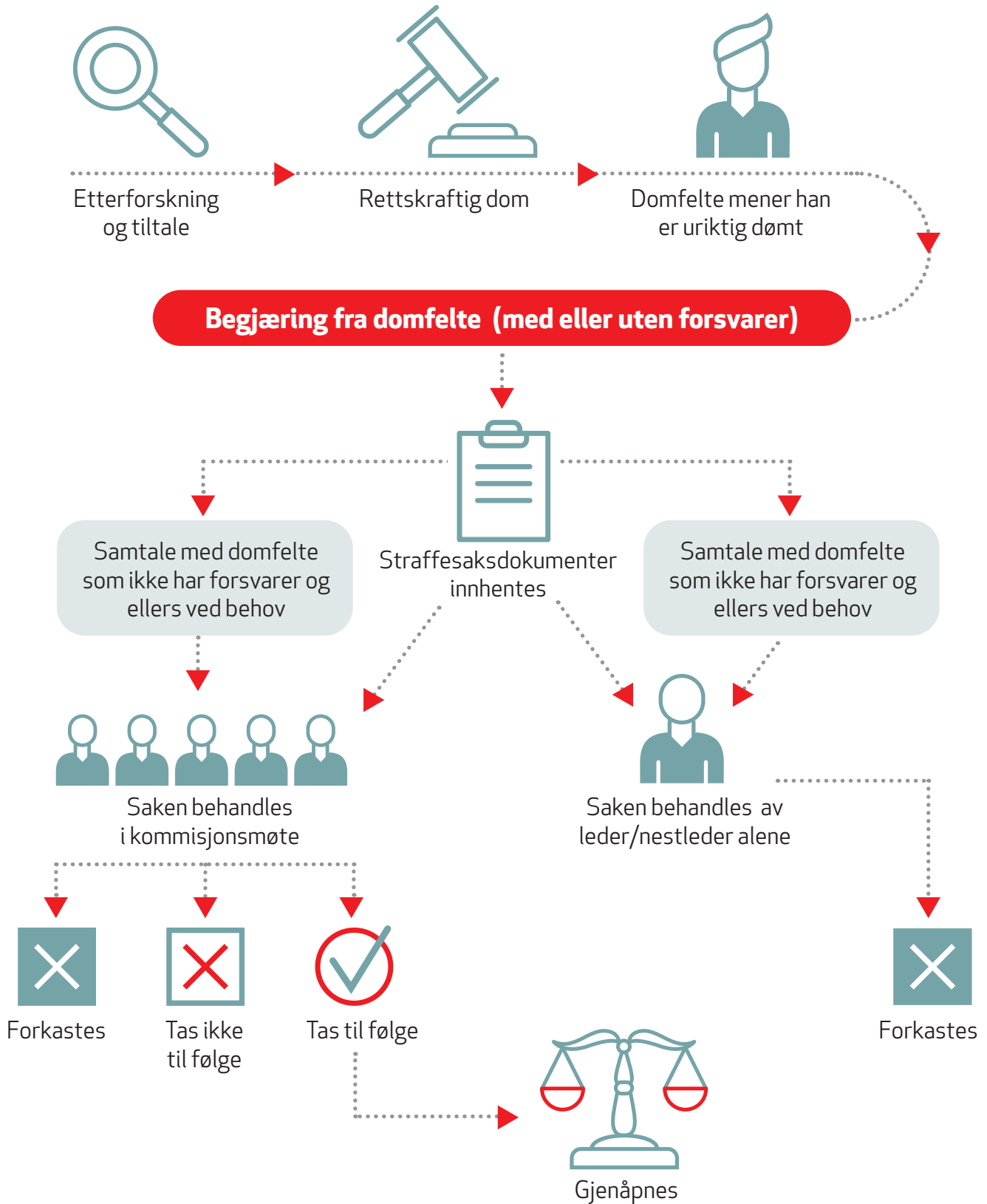
**En skandale når
uskyldige
sendes i fengsel**

RETTSSAKER MÅ BLI DOKUMENTERT

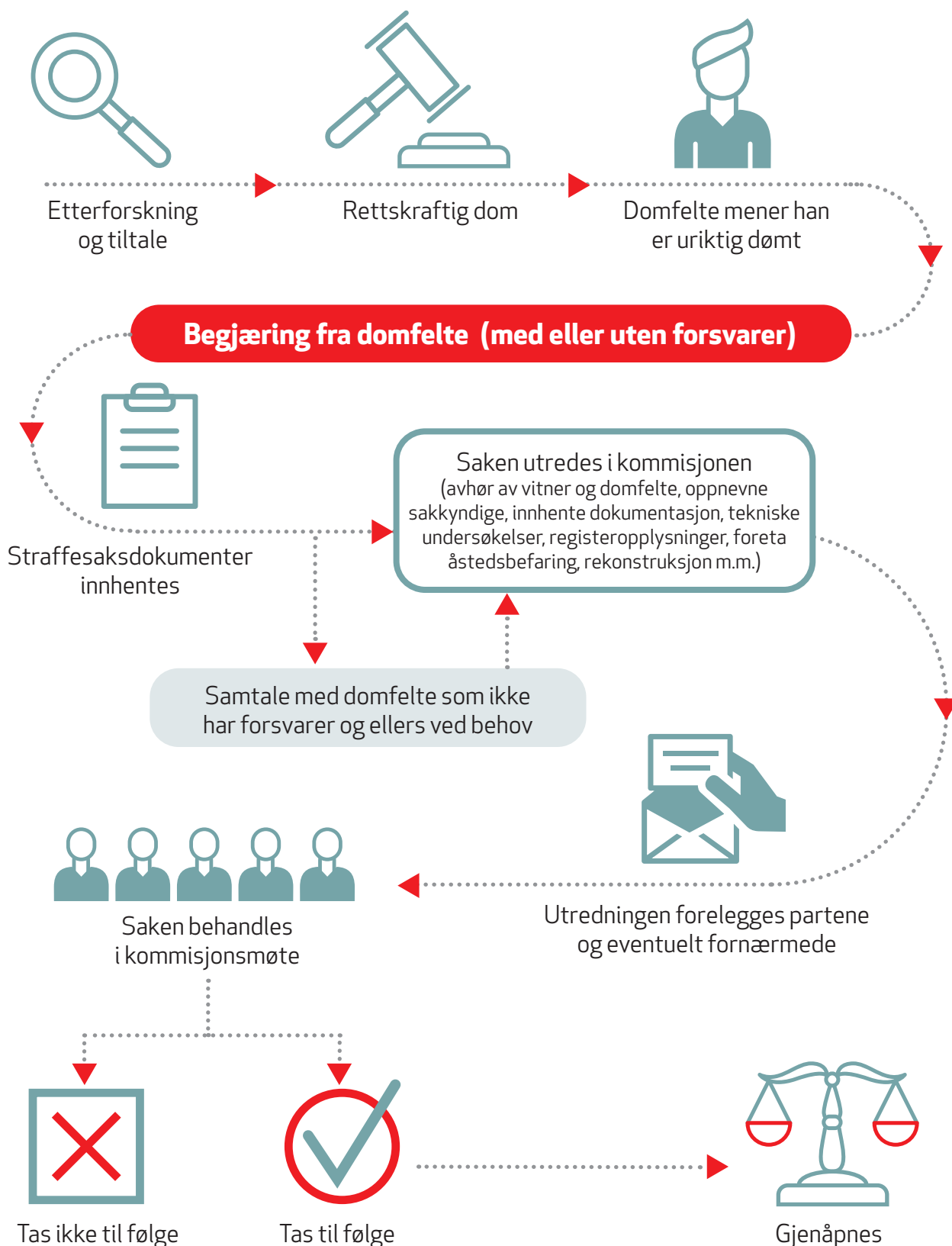
*Stebestefar dømt til fengsel
for beføling av ung jente:
Datteren mener faren er
utsatt for justismord.
Har hyret kjendisadvokat
og privatetterforsker for
gjenopptakelse av saken*

**MÅ MØTE I
NY RETTSSAK**

Gangen i en gjenåpnings sak - uten utredning

Gangen i en gjenåpnings sak - med utredning

Årets aktiviteter og resultater

Gjenopptakelseskommisjonen skal ha en objektiv, grundig og effektiv saksbehandling for å oppnå materielt riktige avgjørelser innen rimelig tid. Kommisjonen har som mål at antallet avgjørelser ikke skal være lavere enn antallet mottatte begjæringer, slik at saksbeholdningen ikke skal øke.

Sakene og saksbehandlingen

Begjæringer mottatt og avsluttede saker

Kommisjonen har i løpet av året avholdt 8 møter over 11 møtedager og et telefonmøte. Kommisjonen har mottatt 153 begjæringer om gjenåpning i 2019 mot 133 i 2018. Tallene representerer antallet dommer som er begjært gjenåpnet, ikke antall domfelte som har begjært gjenåpning.

Av de gjenåpningsbegjæringene som kommisjonen mottok i 2019 er det 21 som gjelder kvinner og 117 som gjelder menn. Av disse er det 1 kvinne som har 2 dommer og 6 menn som til sammen har 20 dommer.

Det er avsluttet til sammen 131 saker, hvorav 118 er realitetsvurdert. Av disse 118 begjæringene er 11 saker gjenåpnet, hvorav én til skade for domfelte etter begjæring fra riksadvokaten. Det er gjenåpnet 5 saker på grunn av tvil om domfeltes strafferettslige tilregnelighet på handlingstiden. 2 saker er gjenåpnet på grunnlag av andre nye bevis eller omstendigheter, og 3 dommer er

gjenåpnet fordi det forelå særlige forhold som gjorde det tvilsomt om dommene var riktige. Én dom ble gjenåpnet til skade for den frifunne på grunnlag av nye bevis.

1 kommisjonen er 11 begjæringer ikke tatt til følge.

De resterende 96 begjæringene er forkastet av kommisjonen eller leder/nestleder fordi de åpenbart ikke kunne føre frem.

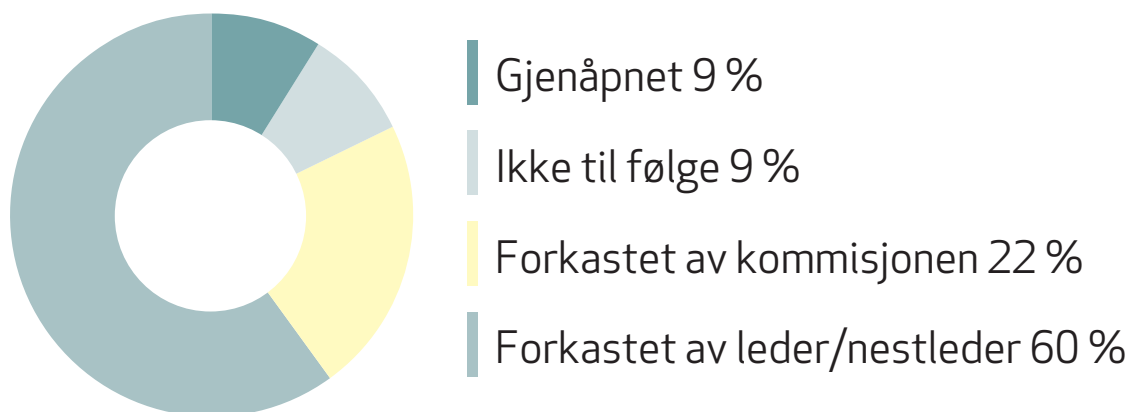
De øvrige 13 sakene som er avsluttet, er ikke realitetsvurdert. Dette har f. eks. vært begjæringer om gjenåpning av sivile saker, forelegg og begjæringer som er trukket.

Kommisjonen har også arbeidet med saker som kan være omfattende og tidkrevende, og som følgelig ikke er blitt avsluttet i løpet av 2019. I enkelte saker er det store dokumentmengder som skal gjennomgås av kommisjonens medlemmer og utredere, og det kan være behov for å drøfte saken over flere møter. Dette kan være saker hvor det er foretatt utredningsskritt og saker hvor spørsmålet om å iverksette utredningsskritt har vært drøftet i kommisjonen. Som eksempler på saker som i større eller mindre grad har vært behandlet over flere møter i 2019 kan nevnes Baneheia-saken og Orderud-saken.

Fullstendig oversikt over antall mottatte begjæringer og avsluttede saker i 2019 fremkommer av tabellen nedenfor:

	Mottatt	Avsluttet	Gjenåpnet	Ikke til følge	Forkastet av kommisjonen	Forkastet av leder/nestleder	Ikke realitetsvurdert
Generelt	1	2				1	1
Seksualforbrytelser	36	19	1	2	2	13	1
Vold, trusler	29	40	5	1	6	24	4
Narkotika	9	7		1	2	4	
Vinning	40	20	3	3	3	8	3
Diverse forbrytelser	32	36	1	4	12	15	4
Diverse forseelser	6	7	1			6	
Henlagte saker							
Midlertidige avgjørelser							
Inndragning eller mortifikasjon							
Henvendelser							
Forelegg							
Sivile saker							
Annet om fagsaker							
Totalt	153	131	11	11	25	71	13

Figuren nedenfor viser utfallet av de realitetsbehandlede sakene i 2019:

2004 - 2019

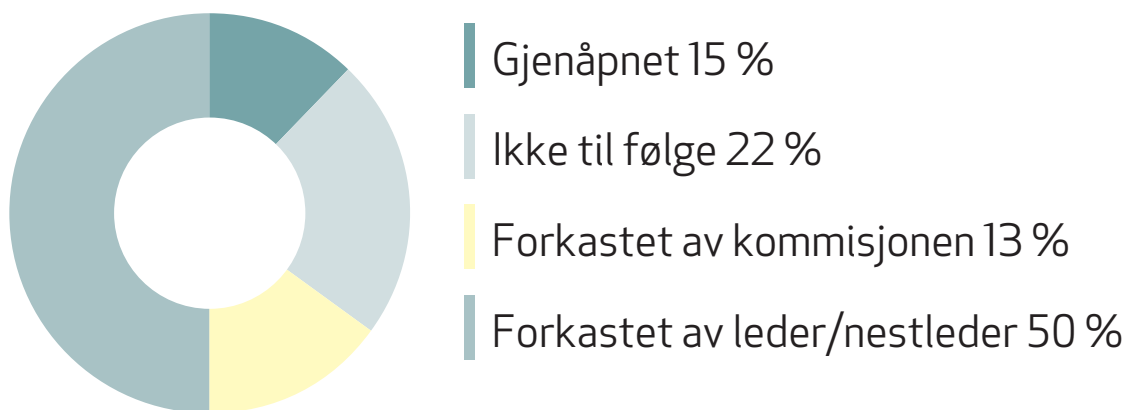
Siden oppstart av virksomheten 1. januar 2004 har kommisjonen til sammen mottatt 2602 begjæringer, og 2412 av sakene er avsluttet. Til sammen er 314 gjenåpnet og 454 er ikke tatt til følge. Kommisjonen

eller leder/nestleder har forkastet 1295 av sakene fordi de åpenbart ikke kunne føre frem, mens resten, 349 saker, er avsluttet uten realitetsvurdering.

Tabell over de totale tall for kommisjonens 16 første år:

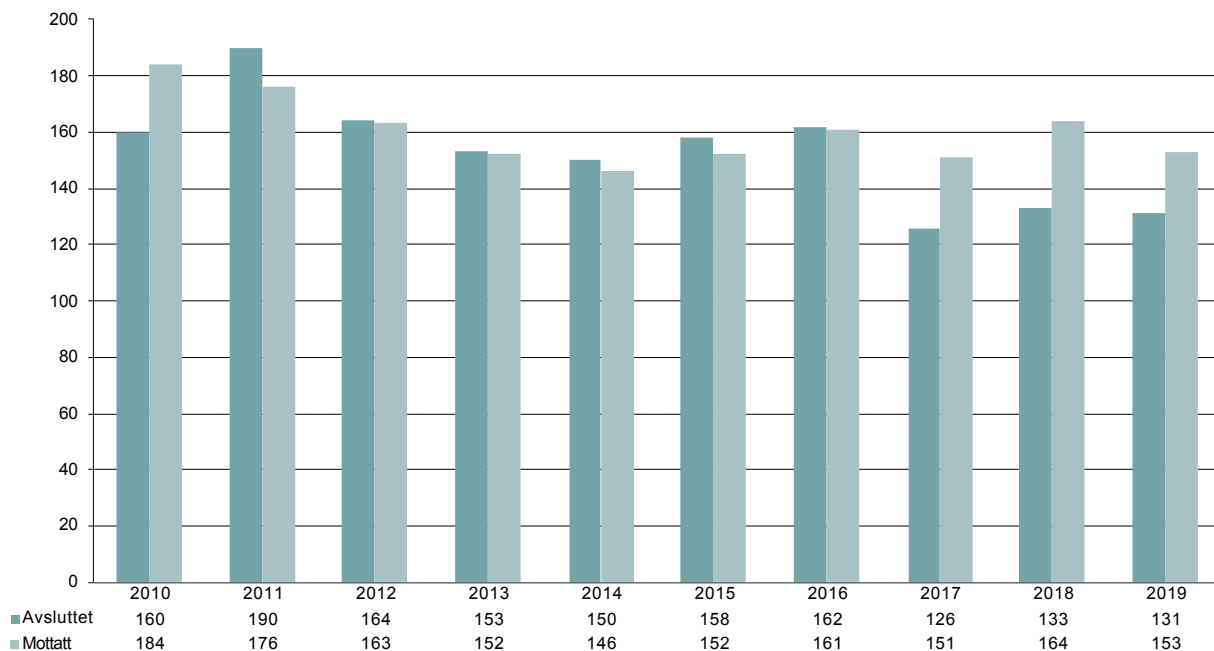
	Mottatt	Avsluttet	Gjenåpnet	Ikke til følge	Forkastet av kommisjonen	Forkastet av leder/nestleder	Ikke realitetsvurdert
Generelt	75	74	4	1	3	13	53
Seksualforbrytelser	470	434	39	86	57	225	27
Vold, trusler	779	731	93	154	80	342	62
Narkotika	256	242	37	57	26	108	14
Vinning	461	413	90	90	47	141	45
Diverse forbrytelser	257	218	23	35	30	88	42
Diverse forseelser	214	210	28	31	14	117	20
Henlagte saker	13	13					13
Midlertidige avgjørelser	1	1					1
Inndragning eller mortifikasjon	1	1				1	
Henvendelser	31	31			1		30
Forelegg	6	6				1	5
Sivile saker	31	31				1	30
Annet om fagsaker	7	7					7
Totalt	2602	2412	314	454	258	1037	349

Figuren nedenfor viser utfallet av de realitetsbehandlede sakene i perioden 2004 - 2019:

2009 - 2019

Antall mottatte begjæringer har i dette tidsrommet variert fra 146 (i 2014) til 184 (i 2010):

Oppnevning av forsvarer

Loven gir kommisjonen adgang til å oppnevne forsvarer for domfelte når særlige grunner foreligger. Det vurderes i hver enkelt sak om forsvarer skal oppnevnes. Oppnevningen blir ofte begrenset til et bestemt antall timer, for eksempel for å gi en nærmere begrunnelse for begjæringens rettslige og faktiske grunnlag. Kommisjonen oppnevner alltid forsvarer når det er grunn til å anta at domfelte kan være strafferettslig utilregnelig, jf. straffeprosessloven § 397 annet ledd jf. § 96 siste ledd.

I 2019 oppnevnte kommisjonen forsvarer for 25 domfelte mot 30 i 2018. Det vil si at det ble oppnevnt forsvarer i ca. 16 % av sakene.

Oppnevning av bistandsadvokat – fornærmedes og etterlattes rettigheter

Kommisjonen har hjemmel til å oppnevne bistandsadvokat etter reglene i straffeprosessloven §§ 107a flg. Dette er særlig aktuelt ved avhør av fornærmede og vitner i saker om seksuelle overgrep og vold.

I 2019 oppnevnte kommisjonen 11 bistandsadvokater i 11 saker.

Oppnevning av sakkyndige

Kommisjonen har hjemmel i straffeprosessloven § 398 b annet ledd til å oppnevne sakkyndige etter reglene i kapittel 11. Kommisjonen har i løpet av sin virketid oppnevnt sakkyndige innen rettsmedisin, rettspsykiatri, rettstoksikologi, økonomi, historie, foto- og filmteknikk, brannteknikk, bilsakkyndighet og tradisjonell kriminalteknikk m.m.

I 2019 oppnevnte kommisjonen 16 sakkyndige i saker som gjaldt 8 domfelte. De sakkyndige hadde kompetanse innen rettspsykiatri og rettspsykologi.

Bruk av tolk / oversettere

Kommisjonen har brukt tolk i 5 saker. Det ble tolket fra og til litauisk, arabisk, sorani, rumensk og somalisk. Kommisjonen har brukt oversetter i 3 saker. Det har blitt oversatt fra/til litauisk, sorani og engelsk.

Besøk i Hustad fængsel, Farstad i Møre og Romsdal.

Aktuelle avgjørelser fra kommisjonen i 2019

En stor andel av sakene som gjenåpnes av kommisjonen er begrunnet med at det etter rettskraftig dom har vist seg at den domfelte var utilregnelig på handlingstiden slik at han ikke kunne idømmes straff (strl. 1902 § 44 og strl. 2005 § 20) eller at han var lettere psykisk utviklingshemmet slik at det skulle ha vært vurdert å idømme en mildere straffereaksjon (strl. 1902 § 56 c og strl. 2005 § 80).

I 2019 ble 5 av 11 saker gjenåpnet av disse grunnene, og i 2018 var andelen 18 av 24 saker. Disse sakene utgjør dermed en stor andel av de sakene som blir gjenåpnet av kommisjonen. Tallene er illustrerende for kommisjonens gjenåpningssaker gjennom en årrekke.

I noen av sakene som begjæres gjenåpnet for kommisjonen er forholdet at den domfelte er straffedømt tidligere, og at det først i forbindelse med en ny straffesak er stilt spørsmålet ved vedkommendes psykiske helsetilstand. På bakgrunn av dette oppnevnes det rettspsykiatrisk sakkyndige, og konklusjonene til de sakkyndige kan føre til at påtalemyndigheten henlegger saken eller at den tiltalte frifinnes av retten. Det vil da oppstå spørsmål om hvordan vedkommendes psykiske helsetilstand var på handlingstiden for de(n) tidligere dommen(e), og det kan være aktuelt å begjære gjenåpning av denne/disse.

For kommisjonen er det fortsatt viktig å understreke betydningen av at gjerningspersoner som er å anse som utilregnelige eller lettere psykisk utviklingshemmede fanges opp i en tidlig fase, slik at saken kan følges opp på en adekvat måte både av påtalemyndigheten og i rettssystemet.

Selv om det kan være vanskelig å bedømme gjerningspersoners psykiske tilstand, kan det likevel være forhold som indikerer at vedkommendes psykiske helse bør undersøkes nærmere – uavhengig av den straffbare handlingens alvorlighetsgrad. Dette er et ansvar som i første rekke påhviler politiet og påtalemyndigheten. Det kan være forhold ved selve utøvelsen av den straffbare handlingen, forhold som avdekkes gjennom avhør av mistenkte m.fl., og eventuelle opplysninger om gjerningspersonens helsetilstand som kan tilsi at man bør iverksette undersøkelser. Flere straffesaker kunne ha blitt henlagt, eller rettssaker kunne ha fått et annet utfall, dersom gjerningspersonens psykiske helsetilstand hadde vært avklart tidligere. I tillegg til at gjerningspersonen vil få en riktig reaksjon og mulighet for nødvendig behandling, vil en slik avklaring være ressurs sparende for rettsvesenet og for samfunnet for øvrig.

Nedenfor gjengis kortversjoner av alle saker hvor kommisjonen har tatt begjæringen om gjenåpning til følge.

Alle avgjørelser fra kommisjonen og fra kommisjonens leder / nestleder ligger i fulltekst på Lovdata.

28.02.2019 (2018/86 og 2018/87). Drap og forsøk på drap - § 391 nr. 3 (tilregnelighet)

En mann ble i 2007 dømt i Toten tingrett til fengsel i 9 år for drap. I 2011 ble han dømt i Borgarting lagmannsrett for forsøk på drap, og idømt forvaring. Høyesterett avsa dom i saken, hvor forvaringen ble satt til 10 år og 6 måneder, med en minstetid på 6 år.

Han begjærte gjenåpning av begge dommene under henvisning til at han hadde vært utilregnelig på handlingstiden. Han anførte bl.a. at det forelå nye vurderinger av hans tilregnelighet foretatt av rettspsykiatrisk sakkyndige i forbindelse med en senere straffesak som endte med overføring til tvungent psykisk helsevern, og at det var mangler ved de sakkyndiges erklæring avgitt til dommen fra 2011. Påtalemyndigheten anførte at vilkårene for gjenåpning ikke var oppfylt for de to dommene, bl.a. fordi det hadde vært en bred vurdering av spørsmålet om tilregnelighet for domstolene, og at innsigelser mot erklæringen til dommen fra 2011 var kjent for, og vurdert av, domstolen den gang.

Kommisjonen fant at vilkårene for gjenåpning var oppfylt for begge dommene jf. straffeprosessloven § 391 nr. 3. Kommisjonen viste til at de rettsoppnevnte sakkyndige konkluderte i 2015 med at domfelte antas å ha vært psykotisk i rettspsykiatrisk forstand på tiden for de pådømte handlinger i de to dommene. Kommisjonen bemerket bl.a. at selv om domfelte var vurdert tidsnært, både for 2007- og 2011- dommen og den gang funnet å være tilregnelig, hadde de sakkyndige i 2015 hatt et bredt og omfattende grunnlag for å vurdere domfeltes psykiske helse og hans sykdomsutvikling over mange år. Herunder hadde bl.a. tidligere sakkyndige erklæringer relatert til 2007- og 2011- dommene vært en del av vurderingsgrunnlaget for de rettsoppnevnte sakkyndige i 2015.

Kommisjonen viste også til at en tilleggserklæring fra 2007 åpnet opp for at domfelte den gang kunne lide av en akutt paranoid psykose.

Kommisjonens beslutning enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge for begge dommene. ■

03.04.2019 (2018/97 og 2018/98) Vold, trusler og vinning m.m. - 391 nr. 3 (tilregnelighet)

En mann ble i 2015, ved to anledninger, dømt i Bergen tingrett for en rekke forhold. Dette var blant annet flere tilfeller av vinningsforbrytelser, skadeverk, seksuelt krenkende atferd, skremmende eller plagsom opptreden, vold mot og forulemping av offentlig tjenestemann, trusler, uforsiktig omgang med ild, oppbevaring og bruk av narkotika. Straffen ble begge ganger satt til fengsel i 6 måneder. I forkant av dommene ble det gjennomført primærpsykiatrisk undersøkelse som fastslo flere tilfeller av rusutløste psykoser og en meget spesiell personlighet, men likevel ikke grunnlag for full judisiell observasjon.

I forbindelse med nye straffbare handlinger av samme karakter i perioden juli – september 2015 ble det foretatt ny judisiell observasjon. Denne gangen ble det funnet behov for full observasjon pga. antatt

betydelig funksjonssvikt og sterk kognitiv svekkelse. Etter full judisiell observasjon var de sakkyndige i tvil, men konkluderte med at domfelte ikke var psykotisk på tidspunktet for handlingene. DRK hadde merknader til konklusjonen som blant annet gikk på varigheten av tilstanden og et komplisert symptom- og atferdsmønster. Det ble bedt om en tilleggserklæring. I tilleggserklæringen, endret de sakkyndige oppfatning og konkluderte med at domfelte på tidspunktet for handlingen, kan ha hatt en psykose. Det ble også påpekt fronttemporal demens i negativ utvikling. Påtalemyndigheten valgte deretter å henlegge sakene som gjaldt handlingene begått i juli – september 2015 på grunn av tvil om tilregnelighet.

I 2017 ble han på nytt satt under tiltale for i psykotisk tilstand å ha begått tilsvarende typer lovbrudd med krav om idømmelse av tvungent psykisk helsevern.

Han ble idømt tvungent psykisk helsevern for forhold begått etter 1. oktober 2016 da lovendringen i straffeloven § 62 trådte i kraft. Domfelte begjærte deretter gjenåpning av dommene fra 2015 i det han anførte at de sakkyndiges endrede konklusjon innebar at han skulle vært frifunnet på grunn av tvil om tilregnelighet. Kommisjonen vurderer saken etter straffeprosessloven § 391 nr. 3 og kom enstemmig til at sykdommens progressive natur, sakens kompliserte karakter og mange motstridende

vurderinger innebar slik berettiget tvil om domfeltes tilregnelighet hva gjelder forholdene i dommene fra 2015 at sakene måtte gjenåpnes. Det forelå således nye omstendigheter eller bevis som syntes egnet til å føre til frifinnelse av domfelte i de to dommene fra 2015.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge for begge dommene. ■

12.06.2019 (2018/171) Vegtrafikkloven, kjøring i påvirket tilstand - § 391 nr. 3 (nytt bevis). Dissens

En mann ble i 2018 dømt i Hedmarken tingrett til fengsel i 90 dager og en ubetinget bot for føring av scooter i alkoholpåvirket tilstand. Han var tidligere domfelt flere ganger for kjøring i påvirket tilstand. Anke til Eidsivating lagmannsrett ble nektet fremmet.

Domfelte forklarte både i tingretten og i anken til lagmannsretten at han kun hadde vært passasjer på scooteren, og at han ikke ønsket å oppgi navnet på føreren. I begjæringen om gjenåpning navnga han føreren og opplyste at vedkommende har sagt seg villig til å avgi forklaring. I avhør med utreder i kommisjonen forklarte vitnet at han forut for hendelsen hadde vært i kontakt med domfelte med forespørsel om å få låne scooteren hans. Denne hadde han hentet hjemme hos domfelte på formiddagen. Scooteren sto da parkert hos domfelte med nøklene i, og vitnet hadde brukt scooteren denne dagen. Da han skulle levere den tilbake på kvelden, var ikke domfelte hjemme, men vitnet påtraff ham i nærheten. Domfelte ønsket å få sitte på med vitnet. Domfelte satt urolig på scooteren og vitnet kjørte i grøfta. Vitnet forlot da stedet, mens domfelte fikk sitte på videre med et par som kom kjørende forbi i bil. Etter vitnets forklaring var han ikke kjent med at domfelte i ettertid var blitt dømt for promillekjøring på grunn av dette.

Kommisjonens flertall fant at det var grunn til å reise spørsmål ved flere forhold knyttet til tilblivelsen av, og innholdet i, vitnets forklaring. Etter en samlet vurdering kom flertallet likevel til at det forelå en rimelig mulighet for at domfelte kunne ha blitt frifunnet dersom vitnet hadde avgitt sin forklaring for den dømmende rett, og besluttet at begjæringen skulle tas til følge, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 3. Kommisjonens mindretall festet ikke lit til vitnets forklaring, som fremsto som oppkonstruert for å tilpasses domfeltes beskrivelse av hendelsesforløpet. Mindretallet konkluderte med at vilkårene for gjenåpning ikke var til stede.

Kommisjonen besluttet å ta begjæringen om gjenåpning til følge. Dissens (4-1). ■

Kommisjonens mindretall festet ikke lit til vitnets forklaring, som fremsto som oppkonstruert for å tilpasses domfeltes beskrivelse av hendelsesforløpet. Mindretallet konkluderte med at vilkårene for gjenåpning ikke var til stede.

12.06.2019 (2019/34) Seksuell handling med mindreårig - § 393 første ledd nr. 2 (nye bevis). Begjæring fra påtalemyndigheten til skade

En mann ble i 2016 dømt i Senja tingrett til fengsel i 5 måneder for seksuell handling med barn under 16 år og for overtredelse av vegtrafikkloven § 3. Han ble også dømt til å betale oppreisningserstatning til fornærmede. Domfelte var lærer for fornærmede, som var under 10 år gammel da handlingene fant sted. Domfelte anket til Hålogaland lagmannsrett, som avsa frifinnende dom for forholdet som gjaldt seksuell handling.

Under etterforskingen ble det i 2015 foretatt tilrettelagte avhør av 4 elever, men det var kun fornærmede som forklarte seg om overgrep fra læreren.

I 2017 ble det foretatt nye tilrettelagte avhør av to av elevene som hadde benektet overgrep i 2015. De forklarte nå at læreren hadde befølt dem på samme måte som han hadde befølt fornærmede. I forbindelse med etterforsking av denne saken ble det gjort funn på lærerens datamaskin av blant annet bilder med seksualisert fremstilling av barn.

Riksadvokaten begjærte gjenåpning av lagmannsrettens dom til skade for den frifunne læreren. Det ble vist til forklaringene fra de to andre elevene om lignende overgrep fra ham i samme periode, og at disse forklaringene var nye bevis som ga grunnlag for

å konstatere at læreren var skyldig i overgrepet som han var frifunnet for. I tillegg viste påtalemyndigheten til funnene som var gjort på lærerens datamaskin.

Kommisjonen fant enstemmig at de nye bevisene var av en slik art at det er sannsynlighetsovervekt for at læreren er skyldig i de handlingene han var frifunnet for ved lagmannsrettens dom, jf. straffeprosessloven § 393 første ledd nr. 2.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta påtalemyndighetens begjæring om gjenåpning til følge. ■

Riksadvokaten begjærte gjenåpning av lagmannsrettens dom til skade for den frifunne læreren. Det ble vist til forklaringene fra de to andre elevene om lignende overgrep fra ham i samme periode, og at disse forklaringene var nye bevis som ga grunnlag for å konstatere at læreren var skyldig i overgrepet som han var frifunnet for.

28.08.2019 (2018/132) Grov kroppsskade - § 391 nr. 3 (nye omstendigheter)

En mann var i perioden 2006 til 2011 domfelt seks ganger for en rekke lovbrudd, herunder bl.a. vold, brudd på narkotikalovgivningen, tyveri, innbrudd m.m. Dommene var avsagt i Hammerfest tingrett, Øst-Finnmark tingrett og Hålogaland lagmannsrett

Domfelte begjærte gjenåpning av dommene og anførte at han hadde vært psykotisk på handlingstiden. Han viste til en rettspsykiatrisk erklæring fra juni 2014, som konkluderte med at domfelte ble antatt å ha vært psykotisk i perioden fra 2006 til og med 2014.

Denne erklæringen var lagt til grunn i en dom fra lagmannsretten i 2016, hvor retten kom til at domfelte måtte anses som utilregnelig. Videre ble det vist til en rettspsykiatrisk erklæring som ble avgitt i en ny straffesak i 2017, hvor det ble konkludert med at domfelte var psykotisk på undersøkelsestidspunktet og på handlingstiden som var høsten 2016. Denne erklæringen støttet følgelig opp under den tidligere erklæringen fra 2014. Påtalemyndigheten tiltrådte begjæringen om gjenåpning av straffesakene.

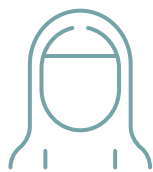
Kommisjonen fant at det forelå nye omstendigheter

eller bevis som skapte tvil om domfeltes tilregnelighet i perioden 2006 – 2014. Den nye sakkyndige erklæringen innebar at det forelå en rimelig mulighet for at domfelte ville ha blitt frifunnet for handlingene dersom erklæringen hadde foreligget for den dømmende rett i de seks

sakene som var begjært gjenåpnet. Kommisjonen fant at vilkårene for gjenåpning var oppfylt etter straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge. ■

28.08.2019 (2018/186) Falsk forklaring/falske dokumenter - § 392 andre ledd (særlige forhold)

En kvinne fra Somalia ble i 2008 dømt i Tønsberg tingrett for blant annet brudd på straffeloven (1902) § 166 (falsk forklaring for offentlig myndighet). Hun hadde fremvist falske id- dokumenter til politiet i forbindelse med innreisekontroll. Hun hadde ankommet Norge for å søke asyl. Straffen ble satt til fengsel i 60 dager, som ble gjort delvis betinget.

Domfelte begjærte gjenåpning under henvisning til forbudet mot å straffe flyktninger i Flyktningkonvensjonens artikkel 31 nr. 1, samt avgjørelse inntatt i Rt. 2014 side 645. Dette var ikke vurdert av tingretten.

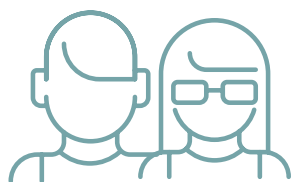
Etter kommisjonens vurdering syntes det som at konvensjonens vilkår «... present themselves without delay», slik dette er nærmere redegjort for i Rt. 2014 side 645, var oppfylt i saken. Domfeltes erkjennelse om bruk av falske dokumenter/ falsk identitet og opplysninger om at hun kom til Norge for å søke asyl, var så sammenflettet og tidsnære hverandre at kommisjonen mente at det måtte være opp til domstolen å vurdere spørsmålet om hvorvidt vilkåret «straks» («without delay») var oppfylt. Ettersom heller ikke de andre vilkårene i konvensjonen var vurdert, kunne det reises tvil ved dommens riktighet.

Kommisjonen kom til at det forelå særlige forhold som gjorde det tvilsomt om dommen var riktig, jf. straffeprosessloven § 392 annet ledd.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge. ■

Domfeltes erkjennelse om bruk av falske dokumenter/falsk identitet og opplysninger om at hun kom til Norge for å søke asyl, var så sammenflettet og tidsnære hverandre at kommisjonen mente at det måtte være opp til domstolen å vurdere spørsmålet om hvorvidt vilkåret «straks» («without delay») var oppfylt. Ettersom heller ikke de andre vilkårene i konvensjonen var vurdert, kunne det reises tvil ved dommens riktighet.

27.11.2019 (2018/148 og 2018/149) Trygdebedrageri - § 392 annet ledd (særlige forhold). Dissens

Et ektepar ble i 2007 dømt i Alta tingrett til fengsel for grovt trygdebedrageri. Anke til Hålogaland lagmannsrett ble nektet fremmet. De begjærte

gjenåpning, og anførte overfor kommisjonen at bevisene var vurdert feil.

Det var begått flere saksbehandlingsfeil i saken. Tingrettens rettsbok var ødelagt og tingrettens dom var ikke avsagt innen fristen for domsavsigelse

i straffeprosessloven § 42 tredje ledd, men over to måneder etter at hovedforhandlingen – som varte i to dager – var avsluttet. I tillegg var de domfeltes anker avvist av lagmannsretten uten begrunnelse, slik vanlig var den gangen.

Kommisjonens flertall bestående av fire medlemmer fant at saken alt i alt stilte seg slik at det burde skje en ny rettslig prøving for at man skulle føle seg overbevist om at ingen urett var skjedd, jf. straffeprosessloven § 392 annet ledd.

Flertallet la blant annet vekt på at overskridelsen av fristen for å avsi dom ikke skyldtes sakens kompleksitet, men blant annet fagdommerens arbeid med andre, berammede saker. Dette økte etter flertallets vurdering muligheten for at det lange tidsforløpet kunne ha hatt betydning for bevisbedømmelsen.

Det var kun avholdt én domskonferanse i saken, umiddelbart etter at hovedforhandlingen var avsluttet. Et så vidt langt tidsforløp mellom hovedforhandling og domsavsigelse, uten mellomliggende domskonferanser, stilte etter flertallets syn særlige krav til domsmennene. I tillegg forelå ikke rettsbok til kontroll av formalia i saken.

Et vitne som må ha vært et sentralt vitne i saken, så vel for påtalemyndigheten som for de tiltalte, ble tillatt ført over telefon. Han burde etter flertallets mening ha avgitt sin forklaring like overfor retten. Kommisjonen hadde tidligere konstatert at det ikke

var grunnlag for gjenåpning av lagmannsrettens ankenektelse. Hensynet til at de domfelte skulle få en forsvarlig behandling av saken i to instanser gjorde seg imidlertid gjeldende med særlig styrke her, hvor det forelå klare saksbehandlingsfeil også i tingretten.

Kommisjonens mindretall, bestående av ett medlem, kom til at vilkårene for gjenåpning etter straffeprosessloven § 392 annet ledd ikke var oppfylt. Sett hen til arten og kvaliteten på de bevis som ble ført for den dømmende rett, var det ikke holdepunkter for at det forelå særlige forhold som gjorde det tvilsomt om dommen var riktig.

Kommisjonen besluttet å ta begjæringen om gjenåpning til følge. (Dissens 4-1) ■

Det var kun avholdt én domskonferanse i saken, umiddelbart etter at hovedforhandlingen var avsluttet. Et så vidt langt tidsforløp mellom hovedforhandling og domsavsigelse, uten mellomliggende domskonferanser, stilte etter flertallets syn særlige krav til domsmennene. I tillegg forelå ikke rettsbok til kontroll av formalia i saken.

27.11.2019 (2015/130) Tyverier - § 391 nr. 3 (ny sakkyndig erklæring, tilregnelighet)

En kvinne ble i 2015 dømt i Bergen tingrett (tilståelsesdom) for en rekke butikkyverier. Straffen, som var en fellesstraff med en tidligere dom, ble satt til fengsel i 7 måneder.

Hun begjærte gjenåpning av tingrettens dom, og anførte at hun hadde vært utilregnelig på handlingstiden. Kommisjonen oppnevnte rettspsykiatrisk sakkyndige, som også hadde vurdert henne tidligere. De sakkyndige konkluderte med at domfelte hadde vært psykotisk på handlingstiden. Det forelå også en senere dom fra oktober 2019, hvor hun ble idømt

tvungent psykisk helsevern. Påtalemyndigheten sluttet seg til at saken burde gjenåpnes.

Kommisjonen fant at det forelå nye omstendigheter eller bevis i saken som var egnet til frifinnelse. Blant annet bemerket kommisjonen at de sakkyndige hadde hatt et bredt og omfattende grunnlag for å vurdere domfeltes psykiske helse og sykdomsutvikling over flere år. Kommisjonen fant at vilkårene for gjenåpning var oppfylt etter straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge. ■

Kommisjonens virksomhet for øvrig

Kommisjonens digitaliseringsprosjekt

I tråd med føringer gitt i Digitaliseringsrundskrivnet (H-7/17) fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet startet kommisjonen i 2018 arbeidet med å forberede et helhetlig digitaliseringsprosjekt. Kommisjonens hjemmeside er utdatert og oppfyller ikke kravene til universell utforming. Skjema for begjæring om gjenåpning kan fylles ut, men må skrives ut og sendes til kommisjonen i papirform. Brukeren har dermed ikke et digitalt førstevalg. Kommisjonen sender alle dokumenter i papirform, noe som representerer en risiko for at personopplysninger kan komme på avveie. Dette har så langt ikke skjedd, men kommisjonen ønsker å minimalisere denne risikoen så langt det er mulig. En digitalisering av saksbehandlingsprosessen antas å innebære en mer effektiv behandling som kan frigjøre tid til kommisjonens kjernevirksomhet, behandling av begjæringer om gjenåpning. En redusert behandlingstid vil komme domfelte, fornærmede og andre til gode. Prosjektet kom for alvor i gang i 2019 etter at finansieringen kom på plass. Kommisjonen startet blant annet arbeidet med anskaffelse av et effektivt

og formålstjenlig saks- og arkivsystem for sekretariatet. Også kommisjonens medlemmer skal være tilknyttet, slik at de kan arbeide elektronisk og få tilgang til informasjon på denne måten. Likedan startet arbeidet med å utarbeide en ny og forbedret hjemmeside som oppfyller kravene til universell utforming.

Som en del av dette prosjektet ønsker kommisjonen også å oppnå en sikker og effektiv håndtering av straffesaksdokumenter gjennom å knytte seg opp mot Justishub, den nye kommunikasjonskanalen mellom sentrale aktører i straffesakskjeden.

Arbeid med å få en bedre utnyttelse av ressurser og øke produktiviteten

Kommisjonen og dens sekretariat er en liten organisasjon som behandler et mindre antall saker og som har et lite budsjett. Størsteparten av kostnadene er faste og er knyttet til lønn, IT-kostnader og husleie.

I likhet med andre statlige virksomheter får også Gjenoptakelseskommisjonen årlige ABE-kutt

Kommisjonsmedlem Timothy John Brennen holder foredrag ved SCCRCs jubileumskonferanse.

(en budsjettreduksjon som følge av byråkratiserings- og effektiviseringsreformen). Sektormålet, som også gjelder for Gjenopptakelseskommisjonen, er å bidra til en mer effektiv straffesakskjede. I løpet av 2019 har kommisjonens saksbeholdning økt. Som nevnt er kommisjonen i gang med et helhetlig digitaliseringsprosjekt. Prosjektet antas å bidra til at kommisjonens ressurser kan utnyttes bedre og føre til at produktiviteten igjen vil øke. Gjennom å bruke «Justishub» som kommunikasjonskanal håper kommisjonen å bidra til økt effektivitet også hos andre aktører i straffesakskjeden.

Kontakt med andre myndigheter

Kommisjonens leder deltok i januar/februar på Justis- og beredskapsdepartementets årlige etatslederkonferanse og på personallederkonferanse. I mars var det etatsstyringsmøte med den administrative ledelsen i departementets sivilavdeling. I juni hadde vi et møte med Rettspsykiatrisk poliklinikk, Oslo universitets-sykehus om psykiatrisk sakkyndighet. Vi deltok også på flere konferanser, som KMDs opplæringskonferanse, Justiscerts konferanse i april, digitaliseringskonferansen og arbeidsgiverkonferansen i juni, etatslederkonferanse i september og Juristforbundets rettssikkerhetskonferanse i oktober i tillegg til Difis fellesløsningskonferanse og frokostseminar om IA-avtalen.

Internasjonal kontakt

På initiativ fra «Criminal Conviction Review Group (CCRG) of the Department of Justice Canada» ble det også i 2019 avholdt et telefonmøte mellom lederen for CCRG, sekretariatslederne i de engelske og skotske gjenopptakelseskommisjonene og den norske gjenopptakelseskommisjonens leder. Hensikten har vært å opprettholde kontakten og utveksle erfaringer. Møtet var en oppfølging av et tilsvarende møte i 2018.

Kommisjonens leder, kommisjonsmedlem Timothy John Brennen og administrativ nestleder i sekretariatet deltok i juni ved markeringen av den skotske gjenopptakelseskommisjonens (SCCRC) 20-årsjubileum. Kommisjonsmedlem Timothy John Brennen bidro med foredraget «Expert psychological witnesses – how miscarriages of justice arise from their evidence - a view from Norway». Det ble samtidig avholdt et tri-partite seminar mellom den

skotske, den engelske og den norske kommisjonen. I oktober arrangerte Faculty of Social Sciences, Department of Criminology, University of Ottawa, et seminar om «Wrongful Convictions in Canada & Israel: Barriers to Exoneration». Leder holdt et direktesendt innlegg via Skype på konferansen som fant sted i Ottawa.

Annen aktivitet

Kommisjonen har i 2019 hatt ett fagseminar for sekretariatet. Seminaret ble avholdt på Lillehammer hotell. Sjefen for Spesialenheten for politisaker Jan Egil Presthus og spesialetterforsker Øivind Frøisland foredro om Spesialenhetens arbeid. Advokat Gunnar Hagen, Lillehammer og psykolog Frank Vikan foredro også for oss på samlingen.

Vi gjennomførte et førstehjelpskurs for alle ansatte.

Informasjonsvirksomhet

Så vidt mulig imøtekommes forespørsler om foredrag o.l. om kommisjonens virksomhet.

- I januar holdt kommisjonens leder og nestleder foredrag for juridiske studenter på Wadahl-seminaret.
- I januar holdt leder foredrag i Oslo på samling for VOCAL - Victim of Crime Association of Lawyers, en forening for europeiske bistandsadvokater.
- I mars holdt leder et foredrag på Norsk Rettspsykiatrisk forenings seminar om medisinsk sakkyndighet. Flere medarbeidere deltok også på dagsseminaret.
- I april holdt leder et foredrag for ANSA.
- I mai holdt leder en tale til nye advokater på Advokatforeningens fagdager.
- I september holdt leder foredrag for Uranienborg Rotaryklubb.
- I oktober holdt leder foredrag for Halden soroptimistforening.
- I oktober holdt leder foredrag og deltok på Rettspolitisk forenings høstseminar om mediedekning av straffesaker, «True Crime». En medarbeider deltok i tillegg.
- I november deltok leder i en paneldebatt om NAV-sakene på Litteraturhuset i Oslo i regi av JURK.
- I desember holdt leder foredrag på et kurs for advokater om NAV-sakene i regi av Advokatforeningen.
- Leder deltok på et fredagsmøte med JussBuss.

Fra venstre Sjef for Spesialenheten for politisaker Jan Egil Presthus, leder Siv Hallgren og spesialetterforsker Øivind Frøisland fra Spesialenheten for politisaker

Mediekontakt

Vi har merket en klar økt interesse for kommisjonens arbeid i flere medier. Det er registrert 808 oppslag om Kommisjonen hos medieselskapet Retriever i 2019, mot 461 i 2018 og 111 i 2017. Vi forbinder dette særlig med «True Crime» – saker. Leder har blant annet blitt intervjuet en rekke ganger i radio, TV, aviser og forskjellige podcaster. Kommisjonen er åpen og tilgjengelig for spørsmål og henvendelser fra journalister.

Kommisjonen har en medie- og informasjonsstrategi som er nedfelt i et særskilt dokument.

På kommisjonens hjemmeside www.gjenopptakelse.no finnes informasjon om Gjenopptakelseskommisjonen og regelverket, pressemeldinger, nedlastbart skjema for begjæring om gjenåpning, kommisjonens årsrapporter, anonymiserte kortversjoner av avgjørelser om gjenåpning med mer. I tillegg til bokmål, nynorsk og samisk er informasjon tilgjengelig på tolv språk.

På hjemmesiden er det lagt inn en «presseknapp» der alle kommisjonens avgjørelser i fulltekst er tilgjengelig for mediene i tre måneder. Med ny hjemmeside vil den elektroniske kommunikasjonen med brukerne bli forbedret. Hensynet til universell utforming og økt brukervennlighet vil da også bli ivaretatt.

Alle realitetsavgjørelser fra kommisjonen blir publisert i Lovdata. Dette gjelder både avgjørelser som er truffet av kommisjonen og avgjørelser som er truffet av kommisjonens leder eller nestleder etter straffeprosessloven § 397 tredje ledd, tredje punktum.

Kommisjonens Twitterkonto brukes til formidling av avgjørelser som er lagt ut på kommisjonens hjemmeside, pressemeldinger og informasjon om ledige stillinger i sekretariatet.

Styring og kontroll i virksomheten

Internkontroll og risikovurderinger

Gjenopptakelseskommissjonen har en effektiv internkontroll, og det er i 2019 ikke avdekket vesentlige svakheter i denne. Risikovurdering ble sist foretatt 08.11.2019.

Tjenesteutsetting av IKT-tjenester

Kommisjonen kjøper drift og vedlikehold av virksomhetens IKT-systemer av Sekretariatet for konfliktrådene. Kommisjonen har et nært samarbeid med IKT-avdelingen som opplyser at de følger anbefalingene til Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Kommisjonen har i tillegg interne informasjons-sikkerhetsregler. I samarbeid med IKT-avdelingen analyseres stabil drift, informasjonssikkerhet, avvikhåndtering og risiko. Personvern (herunder informasjonssikkerhet) er også en del av den risikovurderingen som er nevnt ovenfor.

Saker fra Riksrevisjonen

Kommisjonen har ikke fått noen merknader fra Riksrevisjonen i 2019, og har følgelig ikke hatt behov for å utarbeide noen plan for oppfølging av slike merknader.

Likestillingsredegjørelse, mangfold og inkluderende arbeidsliv

Gjenopptakelseskommissjonen har som mål å sikre at kommisjonen til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse.

Gjenopptakelseskommissjonen har som mål at den skal ha en bedriftskultur basert på likestilling, mangfold og respekt for den enkelte, slik at alle får mulighet til å utvikle sine evner og benytte sin kompetanse. Ved utlysning av ledige stillinger blir det tatt inn en mangfoldserklæring i utlysningsteksten. I 2019 har kommisjonens sekretariat hatt to utlysninger av stillinger. Det er foretatt færre enn fem nyansettelser i 2019 og vi rapporterer derfor ikke på mål for inkluderingsdugnaden.

Gjenopptakelseskommissjonen har videreført prinsippene i IA-avtalen (inkluderende arbeidsliv) som tar sikte på at alle som vil og kan skal få bidra i arbeidslivet. Kommisjonen har også seniorpolitiske tiltak.

Gjenopptakelseskommissjonens sekretariat ledes av en kvinne, og sekretariatet for øvrig bestod i 2019 av ni kvinner og tre menn. Dette innebærer at kjønnsfordelingen i sekretariatet i 2019 har vært 77 % kvinner og 23 % menn. Samtlige lederstillinger i organisasjonen er besatt av kvinner. Statens målsetting om å oppnå en kvinneandel i lederstillinger på 40 % er dermed oppfylt for sekretariatets del.

Tiltak mot diskriminering, mobbing og trakassering er nedfelt i kommisjonens HMS-plan. Kommisjonen har arbeidet videre med å fastlegge nærmere prosedyrer i varslingsaker.

Sykefraværet i kommisjonens sekretariat er på 2,87 %, og på den bakgrunn har kommisjonen ikke hatt behov for å iverksette tiltak for å redusere sykefraværet.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Kommisjonen har tatt i bruk fellesavtalene som Statens innkjøpscenter har inngått, og som innkjøpscenteret forvalter for statlige virksomheter. Virksomheten benytter godkjente renholdsleverandører og har kontrollert at renholder har godkjent HMS-kort som er en del av godkjenningsordningen av renholdsvirksomheter.

Vurdering av framtidsutsikter

Kommisjonens kjernevirksomhet er behandling av begjæringer om gjenåpning. Antallet begjæringer varierer fra år til år. Kommisjonen plikter å behandle de begjæringer den mottar, så lenge disse ligger innenfor kommisjonens myndighetsområde. Langt på vei kan en si at kommisjonens arbeidsmengde bare i liten grad er forutsigbar. Forhold som kan generere flere saker for kommisjonen er for eksempel avgjørelser fra Høyesterett eller avgjørelser i internasjonale organer som medfører en endret lovforståelse. Andre forhold kan være saker eller forhold som har fått stor medieoppmerksomhet, og som kan påberopes også i andre, rettskraftig avgjorte straffesaker.

Ved overgangen til et nytt år, er vi i en avgjørende fase for å få til en mer effektiv og digitalisert hverdag for sekretariatet og for medlemmene i kommisjonen, og digitalt førstevalg for de som søker om gjenåpning av straffesaken sin.

Planen er å velge leverandør, gjennomføre en implementering, opplæring og utrulling av et nytt saks- og arkivsystem og nye hjemmesider innen 2020 er omme. Dette vil kreve tid, innsats og vilje til endring for Gjenoptakelseskommisjonens medlemmer og ansatte.

Vi vet også at riksadvokaten vil oversende minst 75 NAV-saker, trolig før sommeren. Vi har engasjert tre ekstra jurister for en periode, kjøpt inn ekstra PCEr og tatt det største møterommet vårt i bruk som kontor. Dette krever en fleksibel og sporty innstilling fra alle parter, og det vil medføre ekstra lønnsutgifter og omkostninger som vi i utgangspunktet ikke har budsjett til.

Fra venstre Elin Ørjasæter, Siv Hallgren, Merete Smith, Mads Andenæs og Silje Kjosbakken i NAV-debatt på Litteraturhuset en torsdagskveld i november. Foto: Ingvild Dolva

Årsregnskap

Leders kommentar til årsregnskapet 2019

Formål

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker ble opprettet i 2004 og er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Kommisjonen er et uavhengig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav som er stilt fra Justis- og beredskapsdepartementet i hovedinstruks til virksomheten. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av kommisjonens disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av noen vesentlige forhold

For 2019 fikk Gjenopptakelseskommisjonen tildelt totalt kr 17 179 000. I tillegg fikk kommisjonen overført kr 841 000 av ubrukt bevilgning fra 2018. Som kompensasjon for lønnsoppgjøret 2019 fikk kommisjonen tildelt kr 217 000. Det vil si at virksomhetens totale tildelt ramme for 2019 var på kr 18 237 000.

Av dette er kr 370 110 ikke forbrukt. Dette utgjør 2,03 % av totale disponible midler.

I tillegg til bevilgningen over kap. 468 er bevilgningene på kap. 414 Forlikrådet og andre domsutgifter og kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m. stilt til kommisjonens disposisjon. Det vil si at utgifter til forsvarere, bistandsadvokater, tolker eller sakkyndige som er oppnevnt av kommisjonen, er regelstyrte utgifter som ikke belastes kommisjonens budsjett.

Forklaring på underforbruk

Kommisjonen har i 2019 fått refusjoner fra NAV med kr 36 449. Dette er en følge av sykemeldinger. I tillegg har kommisjonen hatt besparelser som følge av at

flere ansatte som er tilsatt i fulltidsstillinger har hatt midlertidig redusert arbeidstid av ulike årsaker.

Gjenopptakelseskommisjonens sekretariat er en liten virksomhet, slik at refusjoner og besparelser som dette blir merkbare på kommisjonens budsjett. Samtidig vil tilsatte som har fulltidsstillinger og midlertidig redusert arbeidstid, ha krav på igjen å få arbeide fulltid når behovet for redusert arbeidstid opphører. Gjenopptakelseskommisjonen kan ikke budsjettere med de refusjonene og innsparingene den hadde i 2019 for senere år. Vi beregner også kostnader til en fulltallig kommisjon i 2020.

Kommisjonen har et relativt lite budsjett med mange faste kostnader. Lønn, IT og husleie utgjør de største postene. Hvilke kostnader kommisjonen ellers har, beror blant annet på sakstilgangen, som kan være vanskelig å forutse. Mottar kommisjonen saker av et større omfang, kan det bli nødvendig med økt utredning og ekstraordinære møter i kommisjonen, noe som igjen vil føre til økte kostnader.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for virksomheten. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert pr. d.d.

Oslo, 13. februar 2020

Siv Hallgren
leder

Regnskapsprinsipper

Årsregnskap for Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet.

Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen.

Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2019

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2019	Merutgift (-) og mindre-utgift
0466	Særskilte straffesaksutgifter m.m.	01	Driftsutgifter		0	1 180 990	-1 180 990
0468	Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	01	Driftsutgifter	A, B	18 237 000	17 116 890	1 120 110
0414	Forliksråd og andre domsutgifter	01	Driftsutgifter		0	607	
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter		0	602 199	
Sum utgiftsført					18 237 000	18 900 687	

Inntekts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merinntekt og mindre-inntekt(-)
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	0	14 700	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiver-avgift	0	1 591 279	
Sum inntektsført					0	1 605 979

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

17 294 707

Kapitalkontoer

60087201	Norges Bank KK /innbetalinger	37 008
60087202	Norges Bank KK/utbetalinger	-17 361 033
704485	Endring i mellomværende med statskassen	29 318

Sum rapportert

0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	31.12.2019	31.12.2018	Endring
704485	Mellomværende med statskassen	-543 017	-572 335	29 318

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler).
Se note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år for nærmere forklaring.

Noter til bevilgningsrapporteringen

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
046801	841 000	17 396 000	18 237 000
xxxxxx			0
xxxxxx			0
xxxxxx			0

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter/ mindreinntekter(-) iht. merinntekts- fullmakt
0468 01		1 120 110	-750 000	370 110	

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker har gitt belastningsfullmakt til Sekretariatet for konfliktrådene pålydende kr 750 000 kap 0468, post 01. Beløpet er benyttet i sin helhet av Sekretariatet for konfliktrådene.

Mulig overførbart beløp

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesakers utbrukte bevilgning på kap, 0468, post 01 beløper seg til kr 370 110.

Bevilgninger over andre budsjettkapitler

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker har i tillegg til bevilgning på kap. 0468, post 01 bevilgninger til disposisjon på kap. 0414 Forlikråd og andre domsutgifter og kap. 0466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.. Bevilgningen disponeres i tråd med regelverket for den regelstyrte ordningen.

Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
		370 110	869 800	370 110

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2019

	Note	2019	2018
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer		0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		0	0
Salgs- og leieinnbetalinger		0	0
Andre innbetalinger		0	0
Sum innbetalinger fra drift		0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	1	12 842 980	12 115 383
Andre utbetalinger til drift	2	5 272 647	5 333 064
Sum utbetalinger til drift		18 115 627	17 448 448
Netto rapporterte driftsutgifter		18 115 627	17 448 448
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter			
Sum investerings- og finansinntekter			
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	3	182 861	122 176
Utbetaling til kjøp av aksjer		0	0
Utbetaling av finansutgifter		0	0
Sum investerings- og finansutgifter		182 861	122 176
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		182 861	122 176
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.			
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader			
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		14 700	14 157
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		1 591 279	1 501 896
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		602 199	518 963
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-1 003 781	-997 090
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		17 294 707	16 573 534

Oversikt over mellomværende med statskassen **

	2019	2018
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	0	0
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-543 017	-572 335
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	0	0
Sum mellomværende med statskassen	4	-572 335

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Noter til artskontorrapporteringen

Note 1 Utbetalinger til lønn

	31.12.2019	31.12.2018
Lønn	8 993 364	8 395 235
Arbeidsgiveravgift	1 591 279	1 501 896
Pensjonsutgifter*	1 064 355	1 006 443
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-36 449	-35 300
Andre ytelser	1 230 429	1 247 110
Sum utbetalinger til lønn	12 842 980	12 115 383
* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.		
Antall årsverk:	10,29	9,9

*Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2019 er 14,0 prosent. Premiesatsen for 2018 var 14,0 prosent.

Note 2 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	2 128 016	2 021 313
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	10 074	9 828
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	291 050	255 447
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstyrsanskaffelser	72 805	4 400
Leie av maskiner, inventar og lignende	0	0
Kjøp av konsulent tjenester	1 379 620	118 031
Kjøp av fremmede tjenester	253 673	1 928 581
Reiser og diett	310 278	408 958
Øvrige driftsutgifter	827 132	586 508
Sum andre utbetalinger til drift	5 272 647	5 333 064

*Fra og med 2019 presenteres konsulent tjenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

Note 3 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2019	31.12.2018
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	182 861	122 176
Sum utbetaling til investeringer	182 861	122 176
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 4 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2019	31.12.2019	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	26 557	0	26 557
Skyldig skattetrekk	-543 017	-543 017	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0
Sum	-516 460	-543 017	26 557
Sum	-516 460	-543 017	26 557

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervs- dato	Antall aksjer	Eier- andel	Stemme- andel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2019							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Kommisjonen for gjenopptakelse
av straffesaker er et uavhengig organ
som skal ta stilling til om en domfelt
skal få ny behandling av sin sak ved
en annen domstol

Postadresse: Postboks 2097 Vika, 0125 Oslo
Besøksadresse: Tordenskioldsgate 6
Telefon: 22 40 44 00
Telefaks: 22 40 44 01
E-post: post@gjenopptakelse.no
Internett: www.gjenopptakelse.no